

TERMIN I MIEJSCE | TERMIN UND ORT

28/29 listopada | November 2019

Gdańsk, Kampus UG Oliwa,
Wydział Historyczny,
ul. Wita Stwosza 55, Aula (sala 1.43)

ZAKWATEROWANIE PRELEGENTÓW | QUARTIER DER REFERENTEN

Zakon Najświętszego Zbawiciela Św. Brygidy,
80-308 Gdańsk, ul. Polanki 124,
tel.: +48 58 552 12 98
tel./fax: +48 58 552 13 10

Językami konferencji są:
polski, niemiecki i angielski.

Wykłady będą tłumaczone
symultanicznie w językach
polskim i niemieckim.

Konferencja ma
charakter otwarty.

Rejestracja pod adresem:

arkadiusz.koperkiewicz@ug.edu.pl

Tagungssprachen sind
Polnisch, Englisch und Deutsch.

Die Vorträge werden für das
Auditorium simultan übersetzt
(Polnisch, Deutsch).

Die Veranstaltung steht allen
Interessierten offen.

Anmeldung per Mail bitte an:

ORGANIZATOR KONFERENCJI | ORGANISATION DER KONFERENZ

WE WSPÓLPRACY Z INSTYTUTEM HISTORII UNIWERSYTETU W GREIFSWALDZIE
IN KOOPERATION MIT DEM HISTORISCHEN INSTITUT DER UNIVERSITÄT GREIFSWALD

UNIVERSITÄT GREIFSWALD
Wissen lockt. Seit 1456

KONFERENCJA REALIZOWANA W RAMACH POLSKO-NIEMIECKIEGO PROJEKTU
"BARCZEWKO/ALT WARTENBURG – WARMIŃSKIE POMPEJE" FINANSOWANEGO PRZEZ
KOMISARZA RZĄDU NIEMIECKIEGO DS. KULTURY I MEDIÓW
PRZY WSPARCIU STOWARZYSZENIA HISTORYCZNEGO WARMII
DIE KONFERENZ WIRD DURCHFÜHRT IM RAHMEN DES DEUTSCH-PONISCHEN
PROJEKTS „ALT-WARTENBURG/BARCZEWKO – DAS ERMÄNDISCHE POMPEJI”,
FINANZIERT DURCH DIE BEAUFTRAGTE DER BUNDESREGIERUNG FÜR KULTUR UND MEDIEN
MIT UNTERSTÜTZUNG DES HISTORISCHEN VEREINS FÜR ERMILAND

Der Beauftragte der Bundesregierung
für Kultur und Medien

UNIWERSYTET GDAŃSKI

Wydział
Historyczny
Uniwersytetu
Gdańskiego

PATRONAT I WSPARCIE FINANSOWE KONFERENCJI
PATRONAT UND FINANZIELLE UNTERSTÜTZUNG

Samorząd Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

TOWARZYSTWO NAUKOWE
PRUTHENIA

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
UNIwersytetu GDAŃSKIEGO

ZAPRASZA

Civitas Wartberg
– warmińska kapsuła czasu
i „zaginione miasta”
średniowiecznej Europy

Civitas Wartberg
– die ermländische „Zeitkapsel”
im Kontext europäischer
Stadtwüstungen des Mittelalters

GDAŃSK
28/29 XI 2019

wg Leif Lauritsen

CIVITAS WARTBERG – WARMIŃSKA KAPSUŁA CZASU I „ZAGINIONE MIASTA” ŚREDNIOWIECZNEJ EUROPY

Międzynarodowe sympozjum na temat realizacji projektu „Alt Wartenburg/Barczewko – warmińskie Pompeje”
w kontekście problematyki badań miast średniowiecznej Europy

CIVITAS WARTBERG – DIE ERMLÄNDISCHE „ZEITKAPSEL” IM KONTEXT EUROPÄISCHER STADTWÜSTUNGEN DES MITTELALTERS

Internationales Symposium zum Projekt „Alt Wartenburg/Barczewko – das ermländische Pompeje”
im Kontext der Problematik der Erforschung mittelalterlicher Stadtwüstungen in Europa

28 listopada | November 2019; ☎ 9:00

Otwarcie i Wprowadzenie. Słowo wstępne organizatorów projektu
Eröffnung – Einführung durch die Projektorganisatoren
(F. Biermann, Ch. Herrmann, A. Koperkiewicz)

Powitanie | Begrüßung

- ♦ Prof. W. Długokęcki (Dziekan Wydziału Historycznego/Dekan der historischen Fakultät)
- ♦ Prof. W. Świętosławski (Dyrektor Instytutu Archeologii i Etnologii/Direktor des Instituts für Archäologie und Ethnologie)

I

Projekt Barczewko 2017–2019, podsumowanie
Projekt Alt-Wartenburg, Ergebnisse

- ♦ Wojciech Polak (pl), UMK Toruń, *Warmia – od Prus Krzyżackich do Rzeczypospolitej [Ermland – vom Ordensland bis zur polnischen Republik]*
- ♦ Seweryn Szczepański (pl), OBN Olsztyn, *Nie tylko Alt-Wartenburg – z dziejów osadnictwa średniowiecznego wokół Barczewka [Nicht nur Alt-Wartenburg – aus der mittelalterlichen Siedlungsgeschichte in der Umgebung des Ortes]*
- ♦ Arkadiusz Koperkiewicz (pl), IAIe UG Gdańsk, *Barczewko – warmińska kapsuła czasu [Alt-Wartenburg – die ermländische Zeitkapsel]*
- ♦ Tomasz Kozłowski (pl), UMK Toruń, *Osteobiografia, Cassus Barczewko, perspektywy badań w świetle najnowszych możliwości antropologii, fizyki, genetyki [Osteobiografie – der Fall Alt-Wartenburg. Forschungsperspektiven im Licht der neuesten Möglichkeiten der Anthropologie, Physik und Genetik]*

☎ 11:00 Dyskusja | Diskussion

☎ 11:30–12:00 Przerwa | Pause

- ♦ Daniel Makowiecki (eng, prezentacja), UMK Toruń, *Archeozoologia Barczewka [Archäozoologie Alt-Wartenburgs]*
- ♦ Christofer Herrmann (de), TU Berlin, *Das Kaufhaus als öffentliches Gebäude im Ermland und dem Ordensland Preußen [Dom kupiecki jako budynek użyteczności publicznej na Warmii i w Prusach krzyżackich]*
- ♦ Fabian Welc (pl), UKSW Warszawa, *Próba oszacowania powierzchni i rozplanowania średniowiecznej zabudowy w Barczewko przy użyciu geofizycznej metody porównywania zapisu amplitudowego [Versuch der Flächenabschätzung und der mittelalterlichen Bauplanung in Alt-Wartenburg unter Nutzung der geophysikalischen Methode der vergleichenden Amplitudenbewertung]*
- ♦ Borys Paszkiewicz (eng), UW Wrocław, *Old Wartenburg and Zwanowo: numismatic studies on deserted towns [Stary Wartembork i Zwanowo – numizmatyka miast opuszczonych] [Alt-Wartenburg und Schwanau – Numismatik verlassener Städte]*

☎ 13:30 Dyskusja | Diskussion

☎ 13:50–15:15 Przerwa obiadowa | Mittagspause

- ♦ Alicja Drozd Lipińska (pl), UMK Toruń, *Cmentarzysko szkieletowe w Barczewku [Skelett-Friedhof in Alt-Wartenburg]*
- ♦ Kacper Martyka (pl), MWiM Olsztyn, *Puginały nożowe z Barczewka na tle znalezisk z Europy Środkowej [Dolchmesser aus Alt-Wartenburg vor dem Hintergrund der Funde in Mitteleuropa]*

- ♦ Jarosław Strobin, Arkadiusz Koperkiewicz (pl), IAIe UG Gdańsk, *Pracownia metalurgiczna i złotnicza w Barczewku [Metall- und Goldschmiedewerkstatt in Alt-Wartenburg]*
- ♦ Leif Plith Lauritsen (de), Museum Lolland-Falster, *Die Rekonstruktionszeichnungen von Alt-Wartenburg – Entstehungsprozess und Problematik [Rekonstrukcje rysunkowe Starego Wartenburga – problematyka procesu twórczego]*

☎ 16:30–17:00 Dyskusja | Diskussion

☎ 17:00 Podsumowanie | Zusammenfassung

☎ 19:00 Spotkanie towarzyskie i kolacja | Abendessen und geselliger Tagesabschluss

29 listopada | November 2019; 9:00 ☎ 9:00

II

„Zaginione miasta” średniowiecznej Europy
Stadtwüstungen im mittelalterlichen Europa

- ♦ Hans-Georg Stefan (de), Universität Halle/Saale, *Landesausbau, Ökonomie und Herrschaft. Die Stadtwüstung Nienover im Weserbergland (1190–1270/1410) im größeren Kontext [Rozwój, ekonomia i władztwo. Mieścisko Nienover na Pogórze Wezerskim (1190–1270/1410) w szerszym kontekście]*
- ♦ Felix Biermann (de), Universität Greifswald, *Urban Design im Mittelalter – Erkenntnisse aus zentraleuropäischen Stadtwüstungen [Urbanistyka w wiekach średnich – odkrycia relikwów miast w centralnej Europie]*
- ♦ Kieran o’Connor (eng), NUI Galway, *The Deserted Anglo-Norman Town at Rindoon (Ireland)*
- ♦ Edvinas Ubis (eng), KU Kłajpeda: *Deserted towns of Grand Duchy of Lithuania in the context of the 14th century war with Teutonic order*

11.10 Dyskusja | Diskussion

11.40–12:00 Przerwa | Pause

- ♦ Piotr Wroniecki (pl), Warszawa, *Nieinwazyjne metody rejestracji i badania zanikłych lokacji miejskich [Nicht-invasive Methoden der Erfassung und Untersuchung von Stadtwüstungen]*
- ♦ Aleksander i Aldona Andrzejewscy, Piotr Wroniecki (pl), IA Łódź, *Zaginione miasto Nowa Nieszawa 1424–1460. Dotychczasowe badania i dalsze perspektywy [Die verschwundene Stadt Neu Nessau 1424–1460. Bisherige Untersuchungen und weitere Perspektiven]*
- ♦ Marcin Krzepakowski (pl), Muzeum Regionalne w Wągrowcu, *Zanikle lokacje miejskie na Pałukach [Verschwundene Stadtlokationen in Pałuki]*
- ♦ Michał Starski (pl), *Nie-zaginiony Puck. Udział archeologii w odkrywaniu przeszłości małego miasta [Das nicht-verschwundene Puck. Der Anteil der Archäologie bei der Wiederentdeckung der Vergangenheit einer kleinen Stadt]*
- ♦ Joanna Dąbal (eng), UG Gdańsk, *Leba – średniowieczne miasto pod wydłami. Badania archeologiczne kościoła św. Mikołaja [Leba – eine mittelalterliche Stadt unter Dünen. Archäologische Untersuchung der Kirche St. Nikolai]*

☎ 14.00 Zakończenie, dyskusja, podsumowanie | Abschlussdiskussion, Zusammenfassung (Felix Biermann)

☎ 14.30 Obiad | Mittagessen

☎ 15.30–17.30 Opcjonalnie - spacer po gdańskiej starówce | Fakultativ: Führung durch die Altstadt von Danzig/Gdańsk (Christofer Herrmann, Arkadiusz Koperkiewicz)